

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
TĖVYNĖS SAJUNGOS-LIETUVOS KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ FRAKCIJA**

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel.: (8 5) 239 6273 / 239 6602 Faks. (8 5) 239 6539

Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui

2013-02-01 Nr. 136-S-102

Algirdui Butkevičiui

Lietuvos Respublikos aplinkos ministrui

Valentinui Mazuronui

KLAUSIMAS DĖL SKALŪNŲ DUJŲ ŽVALGYBOS IR ŽYGAIČIŲ BENDRUOMENEI KYLANČIŲ KLAUSIMŲ

Gerbiamasis Premjere, gerbiamasis aplinkos ministre,

Kreipiamės į Jus su prašymu reaguoti į susidariusią situaciją pradedant skalūnų dujų žvalgybos procesus Tauragės rajone ir nedelsiant atsakyti į klausimus, kuriuos kelia Tauragės rajono Žygaičių bendruomenė.

Kaip žinote, Lietuvoje veikianti JAV kompanija „Chevron“ ketina žvalgyti skalūninių dujų Šilutės-Tauragės plote. Tai yra labai svarbus žingsnis siekiant Lietuvos energetinės nepriklausomybės, nes pirminiai tyrimai rodo, jog Lietuva gali turėti virš 100 mln. kubinių metrų gamtinių dujų, išgaunamų iš skalūninių molių. Sėkminga ir saugi skalūninių dujų gavyba vyksta JAV, žvalgybos darbai prasidėjo Lenkijoje ir kitose Europos valstybėse. Saugus skalūnų dujų žvalgybos, o vėliau ir gavybos procesas Lietuvoje padėtų mūsų šaliai dujų sektoriuje tapti visiškai nepriklausoma nuo rusiško „Gazprom“ monopolio. Manome, kad Jūs, Premjere ir ministre, sutiksite, kad tai yra strateginis Lietuvos tikslas, kurio turime siekti.

Tačiau bet koks siekis, net ir strateginis, negali būti efektyviai įgyvendinamas tinkamai apie jį neinformavus žmonių, ypač tada, kai žmonės kelia pagrįstų klausimų dėl jų gyvenamosios aplinkos saugumo. Opozicijos atstovas Kazys Starkevičius š.m. sausio 30 d. susitiko ir bendravo su Tauragės rajono Žygaičių bendruomene, kuri yra sunerimusi dėl skalūnų dujų gavybos proceso jų kaimynystėje. Buvęs žemės ūkio ministras K. Starkevičius išklaušė vietos žmones, kurie kelia daug klausimų dėl skalūninių dujų gavybos proceso, tačiau Vyriausybei delsiant atsakyti į žmonių rūpimus klausimus, jie dažnai yra klaidinami įvairaus plauko apsišaukėlių ir galimai Lietuvai nedraugiškų jėgų atstovų. Buvusio ministro nuomone į žmonių klausimus yra privalu atsakyti, o tie asmenys, kurie juos klaidina, turi būti patraukti teisinėn atsakomybėn.

Deja, gerbiamas aplinkos ministras, 2013 m. sausio 31 d. Žinių radijo laidoje „Pozicija“ viešai išsakė, kad jis neieško ir neieškos sutarimo su Žygaičių bendruomene, o tai reiškia, kad ir nesiteiks atsakyti į bendruomenei kylančius klausimus. Ministras mano, kad ne Lietuvos Valstybė turi atsakyti į jos piliečiams kylančius klausimus, o privačios kompanijos. Tačiau, gerbiamieji, Premjere

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
TĖVYNĖS SAJUNGOS-LIETUVOS KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ FRAKCIJA**

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel.: (8 5) 239 6273 / 239 6602 Faks. (8 5) 239 6539

---

ir ministre, leidimus žvalgyti skalūnų dujų ir rastus telkinius vėliau eksploatuoti išduoda Lietuvos Valstybė, todėl ir valstybinės institucijos turi tinkamai informuoti savo žmones, atsakyti į jiems kylančius klausimus, nesvarbu kokie jie bebūtų. Valstybė šioje situacijoje turi būti tarpininkas, kuris suderintų vietos žmonių, verslininkų ir savo pačios strateginius interesus. Apmaudu, kad ministras ignoruoja paprastus Žygaičių bendruomenės narius, nesiteikia su jais bendrauti ir atsakyti į visus jų klausimus, o vietoje to kaltina kitas institucijas, pavyzdžiui, Lietuvos geologijos tarnybą, kažko nepadarant, nors joms tą daryti priklauso tik tiek, kiek tai numato įstatymas. Toks ministro ir visos Vyriausybės neveiklumas, nesugebėjimas vietos žmonėms atsakyti į jų klausimus, susitarti su jais, sukuria aplinką, kurioje žmonių emocijomis ir nuomone gali lengvai manipuliuoti skalūninių dujų gavyba Lietuvoje nesuinteresuotos jėgos. Taip gali būti sukuriamos bereikalingos kliūtys skalūninių dujų paieškos ir gavybos darbams, o tai jau būtų grubus visos Valstybės strateginių interesų pažeidimas, naudingas tik rusiškų dujų monopolininkams.

Remdamiesi Žygaičių bendruomenės prašymu, suprasdami, kad yra būtinybė be emocijų išsklaidyti vietos gyventojams kylančius neaiškumus, Seimo statuto 212 ir 214 straipsnių nustatyta tvarka prašome atsakyti į šiuos Žygaičių bendruomenės keliamus klausimus:

1. Ar galite garantuoti, kad nebus užterštas geriamas vanduo? Kokiais būdais tai garantuosite?
2. Ar bus naudojama hidraulinio skaldymo technologija išgaunant dujas iš skalūnų? Ar yra kokia nors kita, saugesnė aplinkai ir žmonėms, technologija skalūnų dujų išgavimo?
3. Ar galite garantuoti, kad taikant hidraulinio skaldymo technologiją chemikalai nepateks į geriamąjį vandenį?
4. Kaip planuojama apsaugoti aplinką nuo chemikalų, kurie naudojami hidraulinio skaldymo technologijoje?
5. Ar galite garantuoti, kad nepakis dirvožemio sudėtis?
6. Ar nebus teršiamas oras?
7. Ar vykdomų darbų metu nebus trikdoma gyventojų ramybė? Garsu, pravažiuojančia technika?
8. Kokių priemonių imtumėtės jei įvyktų nelaimė ir gyventojams nebebūtų saugu ir toliau gyventi toje aplinkoje?
9. Kur bus dedami panaudoti chemikalai, kurie bus naudojami dujų gavybai?
10. Ką planuojate daryti, jeigu būtų užterštas geriamasis vanduo?
11. Koks bus veiksmų planas įvykus vandens, oro ar dirvožemio užterštumui?

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
TĖVYNĖS SĄJUNGOS-LIETUVOS KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ FRAKCIJA**

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel.: (8 5) 239 6273 / 239 6602 Faks. (8 5) 239 6539

---

12. Koku būdu bus gyventojai ir gyvuliai aprūpinami geriamuoju vandeniu įvykus geriamojo vandens užterštumui?
13. Kas kiek laiko bus atliekami geriamojo vandens tyrimai?
14. Kokiomis informacijos priemonėmis ir kaip bus informuojami gyventojai apie užterštumą?
15. Kaip bus atlyginama žala įvykus oro, dirvožemio ir vandens užterštumui?
16. Koks veiksmų planas bus vykdomas įvykus nelaimei?

Gavę Jūsų atsakymus, juos nedelsdami perduosime Žygaičių bendruomenės nariams.

Jeigu Jūs, gerbiamieji, arba Jūsų vadovaujamos institucijos nėra pajėgios ir kompetentingos atsakyti į iškilančius klausimus, kreipkitės dėl išaiškinimo į verslininkus, kurie ketina atlikti dujų žvalgybos darbus, ekspertus ir specialistus. Tačiau Žygaičių bendruomenė apie skalūninių dujų žvalgybos procesą, jos techninius, aplinkosauginius ir materialinius niuansus privalo būti informuota tinkamai, išsklaidytos visos abejonės, žmonių interesai gerbiami. Į visus klausimus, kurie kyla bendruomenei, turi atsakyti Lietuvos institucijos ir tai yra Vyriausybės atsakomybė.

Opozicijos lyderis

Andrius Kubilius

Seimo narys

Kazys Starkevičius

Seimo narys

Stasys Šedbaras